

OPIS TECHNICZNY

1 WSTĘP

1.1 PODSTAWA FORMALNA OPRACOWANIA

„Projekt budowlano-wykonawczy przebudowy odcinka drogi gminnej nr 210222W na odcinkach o długości 2,245 km - ulica Mazowiecka, Przemysłowa i Szkolna w Karniewie” został opracowany na podstawie umowy zawartej pomiędzy firmą: „Usługi Projektowe Wiktor Łysko” a Urzędem Gminy w Karniewie.

1.2 PRZEDMIOT I ZAKRES OPRACOWANIA

Przedmiotem opracowania jest przebudowa odcinka drogi gminnej w miejscowości Karniewo obejmującej ulice:

- ul. Szkolną => na odcinku od km 0+000,00 do km 0+642,00
- ul. Mazowiecką => na odcinku od km 0+698,26 do km 1+928,05
- ul. Przemysłową => na odcinku od km 0+000,00 do km 0+201,05

Odcinek od km 0+642,00 do km 0+698,26 jest ujęty w projekcie przebudowy drogi powiatowej Karniewo – Kleszewo (skrzyżowania typu rondo)

W zakresie opracowania ujęto :

- poszerzenie istniejącej nawierzchni jezdni do szerokości 6,00 m
- korektę spadków poprzecznych na łukach poziomych,
- uzupełnienie poboczy,
- wykonanie zjazdów na przyległe działki,
- budowę zatok autobusowych,
- budowę chodników
- renowację istniejącego odwodnienia pasa drogowego

2. STAN ISTNIEJĄCY.

2.1 KONFIGURACJA TERENU I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.

Na rozważanym odcinku droga przebiega w terenie płaskim. Różnica wysokości między najwyższym a najniższym punktem niwelety wynosi 22,59 m. Całość zadania jest zlokalizowana w terenie zabudowanym tj. w m. Karniewo.

2.2 SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Przedmiotowa droga jest klasy L. Stanowi połączenie z drogą krajową nr 60, a także obsługuje przyległą zabudowę mieszkalną, usługową jak i obiekty użyteczności publicznej (szkoła, Urząd Gminy).

Skrzyżowania z drogami powiatowymi występują:

- w km 0+662,51 => relacji Karniewo-Kleszewo, nawierzchnia jezdni bitumiczna.

Skrzyżowania z drogami gminnymi występują:

- w km 0 + 152,45 => droga gminna o nawierzchni gruntowej (str. lewa)

- w km 1+183,00 => droga gminna o nawierzchni gruntowej (str. prawa)
- w km 1+318,00 => droga gminna o nawierzchni gruntowej (str. lewa)
-

2.3 CHARAKTERYSTYKA TRASY

Na analizowanym odcinku stan nawierzchni drogowej należy uznać jako niedostateczny i nie spełniający warunków technicznych dla potrzeb wynikających z istniejącego ruchu drogowego, głównie ze względu na wąską jezdnię szerokości poniżej 6,00 m oraz zły stan nawierzchni, a także na brak wydzielonych ciągów pieszych na znacznej części projektowanego odcinka.

Ulica Szkolna – odcinek od km 0+000,00 do km 0+662,51 (początek w km 0+000,00 na granicy starego przebiegu trasy z krawędzią jezdni DK nr 60 a koniec na przecięciu z projektowaną osią drogi powiatowej Karniewo – Kleszewo).

Szerokość pasa drogowego jest zmienna i wynosi od 12,90 m do 16,90 m.

Na projektowanym odcinku droga posiada przekrój poprzeczny:

- szlakowy - od km 0+000,00 do km 0+152,45 => z jezdnią szerokości 5,20–5,30 m, poboczami szerokości 1,20 - 2,00m każde oraz szczytkowymi rowami drogowymi,
- półuliczny - od km 0+152,45 do km 0+447,50 => z jezdnią szerokości 5,20-5,50 m o nawierzchni bitumicznej i pasem gruntowym szerokości 1,50 m z lewej strony ograniczonym wyniesionym krawężnikiem betonowym. Do krawężnika przystaje chodnik szerokości 1,80 m o nawierzchni z płyt betonowych 0,5x0,5m. Po stronie prawej jest pobocze gruntowe szerokości 2,00 m ze szczytkowym rowem drogowym.
- Uliczny - od km 0+447,50 do km 0+662,51 => z jezdnią szerokości 5,50 – 8,40 m i pasem gruntowym szerokości 1,50 m z lewej strony ograniczonym wyniesionym krawężnikiem betonowym. Do krawężnika przystaje chodnik szerokości 1,80 m o nawierzchni z płyt betonowych 0,5x0,5m. Po stronie prawej jest pobocze gruntowe szerokości 2,00 m ze szczytkowym rowem drogowym.

Istniejące uzbrojenie:

- linia NN (napowietrzna) od km 0+00 do km 0+110,00 po stronie lewej pasa drogowego oraz od km 0+246,00 do km 0+600,00 po prawej stronie i na pozostałych odcinkach poza pasem.

Przechodzi ponad pasem w km 0+110,00; km 0+218,00; km 0+595,50.

- linia SN (napowietrzna) przechodzi ponad pasem w km 0+126,90.

- linia teletechniczna kablem ziemnym zlokalizowana jest po lewej stronie pasa drogowego na odcinku od km 0+050,00 do km 0+568,00 i po prawej stronie na odcinku od km 0+621,40 do km 0+627,98.

Przechodzi pod koroną drogi w km 0+050,00; km 0+621,43.

- wodociąg jest zlokalizowany poza pasem drogowym (po stronie prawej).

- kanalizacja deszczowa – w pasie drogowym na odcinku od km 0+328,16 do km 0+643,45 po stronie lewej.

Na odcinku od km 0+443,30 do km 0+582,00, po stronie prawej, wykonany jest ściek z prefabrykatów betonowych (korytka o wymiarach 15x60x50) przystający do krawężnika.

Ulica Mazowiecka – odcinek od km 0+662,51 do km 0+928,05 (początek w km 0+662,51 na przecięciu z projektowaną osią drogi powiatowej Karniewo – Kleszewo a koniec na wysokości granicy działki nr 285/1)

Szerokość pasa drogowego jest zmienna i wynosi od 14,30 m do 17,85 m.

Na projektowanym odcinku droga posiada przekrój poprzeczny:

- szlakowy => z jezdnią szerokości 3,60–4,70 m, z poboczem lewym szerokości 1,30 - 2,50m i poboczem prawym o szerokości 2,60-3,00m oraz rowami drogowymi w części zamulonymi,

Istniejące uzbrojenie:

- linia NN (napowietrzna) od km 0+698,26 do km 1+423,50 po stronie prawej pasa drogowego oraz od km 1+382,50 do km 1+928,05 po lewej stronie i na pozostałych odcinkach poza pasem.

Przechodzi ponad pasem w km 0+707,15; km ; km 1+062,40; km 1+313,25; km 1+680,80.

W km 0+877,00 w koronie drogi zlokalizowany jest słup oświetleniowy.

- linia SN (napowietrzna) przechodzi ponad pasem w km 0+126,90.

- linia teletechniczna kablem ziemnym zlokalizowana jest po lewej stronie pasa drogowego na odcinku od km 0+698,26 do km 1+928,05 .

Przechodzi pod koroną drogi w km 1+186,70; km 1+665,00.

- linia teletechniczna napowietrzna przechodzi nad koroną drogi w km 1+346,40; km 1+363,20; km 1+670,20.

- wodociąg jest zlokalizowany poza pasem drogowym. Przechodzi pod koroną drogi w km 0+895,40; km 1+303,60; km 1+397,80; km 1+464,70; km 1+559,70; km 1+659,00

Ulica Przemysłowa – odcinek od km 0+000,00 do km 0+201,05 (początek w km 0+662,51 na przecięciu z projektowaną osią ulicy Mazowieckiej a koniec na granicy działki pasa drogowego DK nr 60)

Szerokość pasa drogowego jest zmienna i wynosi od 12,20 m do 14,20 m.

Na projektowanym odcinku droga posiada przekrój poprzeczny:

- szlakowy => z jezdnią szerokości 5,50 m, z chodnikiem lewym szerokości 1,50 - 2,20m i poboczem prawym o szerokości 1,25 m oraz rowami drogowymi w części zamulonymi,

Istniejące uzbrojenie:

- linia NN (napowietrzna) poza pasem drogowym. Przechodzi ponad pasem w km 0+009,20; km ; km 0+189,20.

- linia teletechniczna kablem ziemnym zlokalizowana jest po prawej stronie pasa drogowego na odcinku od km 0+143,60 do km 0+201,05 .

- linia teletechniczna napowietrzna przechodzi nad koroną drogi w km 0+064,50. km 1+363,20; km 1+670,20.

- wodociąg jest zlokalizowany poza pasem drogowym. Przechodzi pod koroną drogi w km 0+016,40; km 0+066,50.

2.4 WIELKOŚĆ RUCHU DROGOWEGO

W trakcie prac terenowych trwających kilka dni stwierdzono, że w ruchu kołowym (na odcinku poza miejskim) uczestniczą, głównie samochody osobowe i dostawcze. Udział pojazdów ciężarowych powyżej 8 Mg/oś klasyfikuje obciążenie ruchem do kategorii KR2 przy założeniu 10 letniego okresu trwałości nawierzchni.

Według pomiarów wykonanych w 2008 r. na średni dobowy ruch (SDR) wynosi:

1101 pojazdy kołowe w podziale rodzajowym:	
- motocykle	42
- osobowe	899
- dostawcze	49
- ciężarowe bez przyczep	50
- ciężarowe z przyczepami	13
- autobusy	34
- ciągniki rolnicze	15

2.5 KONSTRUKCJA ISTNIEJĄCEJ NAWIERZCHNI

Konstrukcje istniejącej nawierzchni wykonana jest na podłożu gruntowym o nośności G1, G2, wg następującego układu:

- warstwy z betonu asfaltowego gr. 5-6 cm
- podbudowa z kruszywa łamanego (tłuczeń), grubość warstwy 20 cm,
- warstwa odsączająca z piasku gr. 20 cm

2.6 ODWODNIENIE

Na znacznej części przedmiotowego odcinka występują rowy przydrożne o różnym stopniu zamulenia. Pełnią one funkcję zbiorników odparowująco-chłonnych. Przy czym na odcinku od km 0+328,16 do km 0+643,45 jest wykonana kanalizacja deszczowa zbierająca wody opadowe z ulicy Szkolnej.

Pod koroną drogi występują przepusty:

- km 0 + 443,30 => z rur żelbetowych o średnicy 40 cm, długości 9,00 m,

3. KONCEPCJA ROZWIĄZAŃ PROJEKTOWYCH

3.1 PROGNOZA RUCHU

Prognoza ruchu

Zakłada się oddanie odcinka drogi do użytku po modernizacji w roku 2010.

Prognozę ruchu wyliczono dla 2020 roku tj. w 10 roku po oddaniu odcinka do ruchu.

Lp.	Kategoria	pojazdów	poj./dobę	Udział	Przyrost	Wzrost	2020 rok	Udział
	nazwa	symbol		%	roczny		poj./dobę	%
1	motocykle	b	42	3,81	0	0	42	2,50
2	sam. osob.	c	899	81,58	42	504	1403	83,36
3	dostawcze	d	49	4,45	5	60	109	6,48

4	sam. ciężarowe	e	50	4,54	1,24*	12	62	3,68
5	sam. cięż. z przycz.	f	13	1,18	1,38**	5	18	1,07
6	autobusy	g	34	3,08	0	0	34	2,02
7	ciągniki	h	15	1,36	0	0	15	0,89
	Razem		1102	100,00		628	1683	100,00

$$*X_e = (1,02)^{12}$$

$$**X_e = (1,025)^{12}$$

Z obliczeń wynika, że w 2020 r. (10 lat od daty oddania inwestycji do użytku tj. od 2010 r.) średni dobowy ruch na przedmiotowym odcinku będzie wynosił w obu kierunkach 1683 pojazdy na dobę.

Zgodnie z załącznikiem nr 5 do „Warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie” dla dróg modernizowanych przyjmuje się okres eksploatacji 20 lat. Zakłada się, że droga będzie remontowana w 2010 roku, a zatem do obliczeń konstrukcji nawierzchni drogi przyjęto średni dobowy ruch (SDR) dla roku 2020 tj. dla połowy okresu eksploatacji – 10 lat.

Liczba osi przeliczeniowych 100 kN na dobę na pas obliczeniowy w dziesiątym roku po oddaniu drogi do eksploatacji wynosi:

$$L = (N_1 \times r_1 + N_2 \times r_2 + N_3 \times r_3) \times f_1$$

N₁ – SDR samochodów ciężarowych bez przyczep – 62

N₂ – SDR samochodów ciężarowych z przyczepami - 18

N₃ – SDR autobusów - 34

Współczynniki przeliczeniowe grup pojazdów na osie obliczeniowe 100 kN – r₁, r₂, r₃

$$r_1 = 0,109$$

$$r_2 = 1,245$$

$$r_3 = 0,594$$

f₁ – współczynnik obliczeniowego pasa ruchu, f₁ = 0,50

$$L = (62 \times 0,109 + 18 \times 1,245 + 34 \times 0,594) \times 0,50 = 24,69 \approx 25$$

Wyliczona liczba osi obliczeniowych 100 kN na dobę L = 25 mieści się w przedziale od 13 ÷ 70 co kwalifikuje do kategorii ruchu KR2.

3.2 PARAMETRY PROJEKTOWANYCH ULIC

- klasa drogi L
- prędkość projektowa 50 km/h,
- szerokość pasa ruchu 2,5-3,00 m,
- liczba pasów ruchu 2
- w przekroju szlaku pobocza ziemne szerokości 1,25-2,00 m m każde
- szerokość chodników 1,65-2,00 m
- obciążenia nawierzchni 100 KN/oś,

3.3 ROZWIĄZANIA SYTUACYJNO – WYSOKOŚCIOWE

Opracowanie obejmuje odcinek od km 0 + 000,00 do km 1 + 928,05 (dotyczy ul. Szkolnej i ul. Mazowieckiej) oraz ulicy Przemysłowej na odcinku od km 0+000,00 do km 0+201,05.

Projektowana niweleta jezdni zostaje wyniesiona w stosunku do istniejącej średnio o 6 cm co nie ma wpływu na istotne pomniejszenie skrajni pionowej w stosunku do przechodzących ponad jezdnią linii napowietrznych. Minimalny spadek podłużny wynosi $i = 0,004\%$ a maksymalny $i = 1,521\%$.

3.3.1 PRZEBIEG TRASY

Nie przewiduje się zmiany geometrii trasy a zatem nie narusza się istniejącego układu korpusu drogowego w stosunku do istniejących urządzeń inżynierskich.

3.3.2 NAWIERZCHNIA JEZDNI

- **Ul. Szkolna**

Przyjęto przekrój poprzeczny:

- *Na odcinku od km 0+000,00 do km 0+020,00* – budowa chodnika po lewej stronie szerokości 1,80 m ograniczonego obrzeżami betonowymi o wymiarach 8x30 cm. Spadek poprzeczny przyjęto $i=2\%$ ze skierowaniem od strony lewej do prawej. Założono rozbiórkę istniejącej nawierzchni bitumicznej.
- **ciąg pieszo-jezdny** - *na odcinku od km 0+020,00 do km 0+080,00* => z jezdnią szerokości 3,50 m ograniczoną z lewej strony krawężnikiem betonowym wyniesionym 5 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionym na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 1,80 m (licząc z główką krawężnika) z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 8 cm. Od strony trawnika chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Po prawej stronie przyjęto pobocze żwirowe o szerokości 1,5 m ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$. Założono renowację istniejącego rowu drogowego po stronie prawej. Jezdnię przyjęto o spadku jednostronnym $i=2\%$ ze skierowaniem od strony lewej do prawej.
- **prześciowy półuliczny** - *na odcinku od km 0+080,00 do km 0+100,00* => z jezdnią szerokości 3,50-6,00 m ograniczoną z lewej strony krawężnikiem betonowym wyniesionym 5 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionym na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 1,80 m (licząc z główką krawężnika) z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 8 cm. Od strony trawnika chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Po prawej stronie przyjęto pobocze żwirowe o szerokości 1,5 m ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$. Założono renowację istniejącego rowu drogowego po

stronie prawej. Jezdnię przyjęto o spadku jednostronnym $i=2\%$ ze skierowaniem od strony lewej do prawej.

- **półuliczny** - na odcinku od km 0+100,00 do km 0+443,30 => z jezdnią poszerzoną do 6,00 m ograniczoną z lewej strony krawężnikami betonowymi wyniesionymi 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionymi na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 1,80 m (licząc z główką krawężnika) z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 6 cm na odcinku od km 0+100,00 do km 0+288,00 i szerokości 2,00 m oddzielony pasem zieleni szer. 0,00 do 2,75 m na pozostałym odcinku. Od strony trawnika chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej Po prawej stronie przyjęto pobocze żwirowe szerokości 1,5 m ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$. Założono renowację istniejącego rowu drogowego. Ponadto za rowem zaprojektowano chodnik szerokości 1,50 m z kostki brukowej betonowej grubości 6 cm i o spadku poprzecznym $i=2\%$ ze skierowaniem do rowu. Od strony rowu przyjęto opaskę gruntowa szerokości 17 cm. Na odcinku od km 0+241,50 do km 0+443,30, po stronie prawej, zaprojektowano ściek przykrawężnikowy z prefabrykatów betonowych szerokości 30 cm.

Uliczny - na odcinku od km 0+443,30 do km 0+642,50 => z jezdnią poszerzoną do 6,00 m od km 0+443,30 do km 0+600,00 oraz o zmiennej szerokości od 6,00-9,40 m (włączenie do skrzyżowania typu rondo – nawiązanie do projektu zagospodarowania terenu objętego projektem budowlanym przebudowy drogi powiatowej). Jezdnię ograniczono z obu stron krawężnikami betonowymi wyniesionymi 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionymi na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 2,00 m (licząc z główką krawężnika) po stronie prawej a po stronie lewej o szerokości 2,00 m, z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 6 cm oddzielony od jezdni pasem zieleni o zmiennej szerokości od 0,00 do 3,50 m. Od strony trawnika chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Przy czym na odcinku od km 0+454,85 do km 0+632,05, po stronie prawej, zachowano istniejącą zatokę postojową o szerokości 2,50 m, z której wydzielono zatokę autobusową w km 0+566,20 o wymiarach 12x20x18 m. Jezdnię drogi przyjęto o spadku daszkowym ze spadkami poprzecznymi $i=2\%$, przy czym na odcinku od km 0+449,00 do km 0+637,00 prawa połowa jezdni oraz zatoka postojowa ukształtowane są ze zmiennym spadkiem poprzecznym. Po prawej stronie zaprojektowano ściek przykrawężnikowy z prefabrykatów betonowych typu korytko wg K.P.E.D karta 01.03, a po lewej, na odcinku od km 0+443,30 do km 0+600,00, ściek przykrawężnikowy z prefabrykatów betonowych szerokości 30 cm.

Łuki poziome :

- na odcinku od km 0+038,24 ÷ 0+078,06 poprowadzono promieniem $R = 550$ m, przyjęto jednostronny spadek poprzeczny $i = 0,02$ (zachowano istniejący spadek), kształtowany na prostej przejściowej o długości $L = 20,00$ m,
- na odcinku od km 0+590,26 ÷ 0+622,74 poprowadzono promieniem $R = 500$ m, przyjęto dwustronny spadek poprzeczny (tzw. daszkowy) $i = 0,02$.

Zaprojektowano zatoki autobusowe:

- *po stronie prawej:*
  - w km 0+144,90 => z linią zatrzymania długości 20,00 m, skosem wjazdowym 18,00 m i wyjazdowym 12,00 m. Głębokość zatoki przyjęto 3,00 m. Spadek poprzeczny skierowany do jezdni $i = 2\%$. Nawierzchnię jezdni zatoki ograniczono od strony zewnętrznej krawężnikiem drogowym betonowym, o wymiarach 15x30x75, wyniesionym 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowiony na ławie betonowej z oporem z betonu B10. Załamania krawędzi należy wyokrąglić łukami o promieniu $r=30,00$ m. Na długości zatoki (pod peronem) zlokalizowano rów kryty długości 50,00 m z rur betonowych o średnicy $\Phi 40$ cm. Na załamaniu rowu krytego zaprojektowano studnię rewizyjną o średnicy $\Phi 120$ cm.
  - w km 0+566,20 => wydzielona z zatoki postojowej z linią zatrzymania długości 20,00 m, skosem wjazdowym 18,00 m i wyjazdowym 12,00 m. Głębokość zatoki przyjęto 3,00 m. Spadek poprzeczny skierowany do krawężnika (zgodnie ze spadkiem poprzecznym nawierzchni jezdni ulicy) $i = 2\%$. Nawierzchnię jezdni zatoki ograniczono od strony zewnętrznej krawężnikiem drogowym betonowym, o wymiarach 15x30x75, wyniesionym 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowiony na ławie betonowej z oporem z betonu B10, a od jezdni zatoki postojowej krawężnikami wtopionymi (na skosach).
- *po stronie lewej:*
  - w km 0+196,75 => z linią zatrzymania długości 20,00 m, skosem wjazdowym 24,00 m i wyjazdowym 12,00 m. Głębokość zatoki przyjęto 3,00 m. Spadek poprzeczny skierowany do jezdni $i = 2\%$. Nawierzchnię jezdni zatoki ograniczono od strony zewnętrznej krawężnikiem drogowym betonowym, o wymiarach 15x30x75, wyniesionym 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowiony na ławie betonowej z oporem z betonu B10. Załamania krawędzi należy wyokrąglić łukami o promieniu $R=30,00$ m.

- Ul. Mazowiecka

Przyjęto przekrój poprzeczny:

- **prześciowy półuliczny** - na odcinku od km 0+698,26 do km 0+711,83 => z jezdnią szerokości 5,50-8,20 m ograniczoną z prawej strony krawężnikiem betonowym wyniesionym 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionym na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 2,00 m (licząc z główką krawężnika) z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 8 cm. Od strony terenu chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Po lewej stronie przyjęto pobocze żwirowe o szerokości 1,25 m ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$. Jezdnię przyjęto o spadku dwustronnym (daszkowym) $i=2\%$.
- **półuliczny** :
  - na odcinku od km 0+711,83 do km 1+318,00 => z jezdnią poszerzoną do 5,50 m ograniczoną z prawej strony krawężnikami betonowymi wyniesionymi 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionymi na ławie

betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 1,65 m (licząc z główką krawężnika) z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 6 cm o spadku poprzecznym $i=2\%$ ze skierowaniem do rowu. Od strony terenu chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Po lewej stronie przyjęto pobocze żwirowe szerokości 1,25 m na odcinku od km 0+711,83 ÷ 0+988,00 i szerokości 2,00 m od km 0+988,00 ÷ 1+318,00, ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$. Założono renowację istniejących rowów drogowych. Od strony rowu przyjęto opaskę gruntową szerokości 17 cm.

- na odcinku od km 1+395,00 do km 1+928,05 => z jezdnią poszerzoną do 5,50 m ograniczoną z lewej strony krawężnikami betonowymi wyniesionymi 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionymi na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 1,65 m (licząc z główką krawężnika) z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 6 cm o spadku poprzecznym $i=2\%$ ze skierowaniem do rowu. Od strony terenu chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Po prawej stronie przyjęto pobocze żwirowe szerokości 1,50 m, ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$. Założono renowację istniejących rowów drogowych. Od strony rowu przyjęto opaskę gruntową szerokości 17 cm.
- **uliczny** - na odcinku od km 1+318,00 do km 1+395,00 => z jezdnią poszerzoną do 5,50 m. Jezdnię ograniczono z obu stron krawężnikami betonowymi wyniesionymi 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionymi na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającymi chodnikami szerokości 1,65 m (licząc z główką krawężnika) każdy, z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 6 cm i spadkach poprzecznych $i=2\%$ każdy ze skierowaniem do rowu. Od strony terenu chodniki ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Jezdnię drogi przyjęto o spadku daszkowym o wartości $i=2\%$. Założono renowację istniejących rowów drogowych. Od strony rowów przyjęto opaski gruntowe szerokości po 17 cm z każdej strony.
  - Łuki poziome :
  - na odcinku od km 0+711,38 ÷ 0+757,24 poprowadzono promieniem $R = 200$ m,
  - na odcinku od km 0+789,02 ÷ 0+822,87 poprowadzono promieniem $R = 600$ m, przyjęto dwustronny spadek poprzeczny (tzw. daszkowy) $i = 0,02$
  - na odcinku od km 0+832,99 ÷ 0+844,91 poprowadzono promieniem $R = 60$ m, przyjęto jednostronny spadek poprzeczny $i = 0,04$ na końcu łuku (od strony mostu kształtowany na łuku) i dalej zejście na krzywej przejściowej o długości $L=41,67$ m i parametrze $A=50$ => nawiązanie do stanu istniejącego,
  - na odcinku od km 0+929,66 ÷ 0+958,39 poprowadzono promieniem $R = 300$ m, przyjęto dwustronny spadek poprzeczny (tzw. daszkowy) $i = 0,02$
  - na odcinku od km 0+987,36 ÷ 0+994,69 poprowadzono promieniem $R = 250$ m, przyjęto dwustronny spadek poprzeczny (tzw. daszkowy) $i = 0,02$
  - na odcinku od km 1+045,36 ÷ 1+130,65 poprowadzono promieniem $R = 1270$ m, przyjęto dwustronny spadek poprzeczny (tzw. daszkowy) $i = 0,02$
  - na odcinku od km 1+130,65 ÷ 1+214,87 poprowadzono promieniem $R = 800$ m, przyjęto dwustronny spadek poprzeczny (tzw. daszkowy) $i = 0,02$

- na odcinku od km 1+238,26 ÷ 1+346,41 poprowadzono promieniem $R = 450$ m, przyjęto dwustronny spadek poprzeczny (tzw. daszkowy) $i = 0,02$.

- **Ul. Przemysłowa**

Przyjęto przekrój poprzeczny:

- **uliczny** - na odcinku od km 0+000,00 do km 0+015,00 => z jezdnią poszerzoną do 5,50 m. Jezdnię ograniczono z obu stron krawężnikami betonowymi wyniesionymi 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionymi na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającymi chodnikami szerokości 1,65 m (licząc z główką krawężnika) każdy, z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 6 cm i spadkach poprzecznych $i=2\%$ każdy ze skierowaniem do rowu. Od strony terenu chodniki ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Jezdnię drogi przyjęto o spadku zmiennym z dwustronnego do jednostronnego o wartości $i=2\%$ ze skierowaniem od strony lewej do prawej. Założono renowację istniejących rowów drogowych. Za chodnikami, od strony rowów, przyjęto opaski gruntowe szerokości po 17 cm z każdej strony.

- **półuliczny** - na odcinku od km 0+015,00 do km 0+201,05 => z jezdnią poszerzoną do 5,50 m ograniczoną z lewej strony krawężnikami betonowymi wyniesionymi 12 cm ponad nawierzchnię jezdni, posadowionymi na ławie betonowej z oporem z betonu B10 oraz przystającym chodnikiem szerokości 1,65 m (licząc z główką krawężnika) z kostki brukowej betonowej koloru szarego grubości 6 cm o spadku poprzecznym $i=2\%$ ze skierowaniem do rowu. Od strony terenu chodnik ograniczono obrzeżem betonowym 8x30 (cm) ustawionym na podsypce piaskowej. Jezdnię przyjęto ze spadkiem poprzecznym jednostronnym $i=2\%$ ze skierowaniem od strony lewej do prawej.

Po prawej stronie przyjęto pobocze żwirowe szerokości 1,25 m, ze spadkiem poprzecznym $i=6\%$, za wyjątkiem odcinka od km 0+082,50 do km 0+132,50, na którym na szerokości 0,75m, przewidziano konstrukcję nawierzchni jak na poszerzeniu jezdni z ograniczeniem krawężnikiem betonowym wtopionym o wymiarach 15x30 posadowionym na ławie betonowej z oporem z betonu B10. Dalej do skarpy rowu przyjęto opaskę gruntową szerokości 0,50 m. Założono renowację istniejącego rowu drogowego (po stronie prawej).

- **Łącznik do DK nr 60**

W km 1+849,38 (ul. Mazowiecka) zaprojektowano łącznik do drogi krajowej nr 60 Płock-Ciechanów-Ostrów Mazowiecka z włączeniem w km 179+849,38. Lokalizację łącznika przyjęto na podstawie opracowanej stałej organizacji ruchu dla DK nr 60 (obecnie obowiązującej). Budowa łącznika ma na celu zlikwidowanie funkcjonującego nienormatywnego skrzyżowania z drogą gminną (ul. Mazowiecka).

Włączenie poprowadzono pod kątem prostym. Parametry łącznika:

- szerokość jezdni – 6,00 m
- szerokość poboczy – 2,00 m

- promień krawędzi zjazdu z DK – 12,00 m
- promień krawędzi wjazdu na DK – 8,00 m
- długość odcinka (pomiędzy osiami) – 28,45 m

Konstrukcja nawierzchni jezdni na łączniku :

- warstwa ścieralna gr. 4 cm z betonu asfaltowego 0/12,8 wg PN jak dla KR2,
- podbudowa zasadnicza gr. 8 cm z betonu asfaltowego 0/20 wg PN jak dla KR2,
- podbudowa pomocnicza z kruszywa kamiennego łamanego 0/31,5, gr. w. 20 cm
- wzmocnienie podłoża gruntem stabilizowanym cementem w betoniarcie, $R_m=2,5$ Mpa, grubość warstwy 10 cm.

Jezdnię przyjęto o przekroju daszkowym ze spadkami poprzecznymi $i=2\%$ oraz pobocza żwirowe o grubości warstwy 12 cm i spadku poprzecznym $i=6\%$.

Z powstałej niecki wody opadowe odprowadzone będą rowem drogowym i projektowanym przepustem (na przedłużeniu rowu przy DP) z rur żelbetowych o średnicy $\Phi = 60$ cm i długości $l=19,80$ m ze ściankami czołowymi z betonu B25.

PROJEKTOWANA KONSTRUKCJA NAWIERZCHNI JEZDNI:

Konstrukcję nawierzchni jezdni przyjęto dla gruntów podłoża o nośności G2 oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43 poz. 430 z 1999 r.) zwanym dalej rozporządzeniem.

Wzmocnienie nawierzchni bitumicznej obliczono metodą grubości wzorcowej PJ-IBD.

Wzmocnienie istniejącej nawierzchni bitumicznej, grupa nośności podłoża G2

Grubość warstw bitumicznych – 5,0 cm

grubość podbudowy tłuczniowej - 20cm

grubość podsypki piaskowej – 20 cm (piasek drobny)

$1/b_1 = 1,0$, $1/b_2 = 1,3$, $1/b_3 = 1,9$ – dla nawierzchni bitumicznej,

$1/b_2 = 0,9$; $1/b_3 = 1,35$ – dla tłucznia,

$1/b_3 = 1,00$ – warstwa odsączająca

$a = 1,7$; $d_1 = 1,00$, $d_2 = 1,2$, $e = 1$, $c = 1,12$

$H_{\text{istn./zast.}} = 5,0 \times 1,0 \times 1,3 + 20 \times 0,9 + 20 \times 1,0 = 49,5$ cm

$H_w = 3 \times 1,7 + 15 \times 1,7 \times 1,12 \times 1 + 10 \times 1,7 \times 1,12 \times 1,2 \times 1 + 5 \times 1,2 = 62,5$ cm

$h = H_w - H_{\text{istn./zast.}}$

$h = 62,51 - 49,5 = 13,0$ cm

Założono następujące wzmocnienie:

- warstwa ścieralna gr. 4 cm z betonu asfaltowego 0/12,8 lub 0/16 jak dla KR2,
  - warstwa wzmacniająca grubości 2 cm z betonu asfaltowego 0,16 jak dla KR2
- Warstwę wzmacniającą należy ułożyć razem z wyrównaniem istniejącej nawierzchni bitumicznej.

Sprawdzenie poprawności konstrukcji wzmocnienia:

$6 \times 2,2 = 13,2 > 13,0$ – a zatem konstrukcja jest poprawna.

1. Poszerzenie nawierzchni:

warstwa ścieralna gr. 4 cm z betonu asfaltowego 0/12,8 wg PN jak dla KR2,

- podbudowa zasadnicza gr. 8 cm z betonu asfaltowego 0/20 wg PN jak dla KR2,
- podbudowa pomocnicza z kruszywa kamiennego łamanego 0/31,5, gr. w. 20 cm
- wzmocnienie podłoża gruntem stabilizowanym cementem w betoniarence, $R_m=2,5$ Mpa, grubość warstwy 10 cm

Przed ułożeniem warstwy podbudowy z BA, przyciętą krawędź warstwy bitumicznej, należy oczyścić i posmarować lepiszczem asfaltowym.

Istniejącą nawierzchnię bitumiczną przyjęto jako podbudowę pod projektowane górne warstwy bitumiczne nawierzchni

Wcześniej należy istniejącą nawierzchnię bitumiczną wyrównać do pożądanego profilu:

- betonem asfaltowym 0/16 wg PN jak dla KR2 w standardzie II.

Wyrównanie istniejącej nawierzchni bitumicznej wynosi:

- na odcinku od km 0+020,00 ÷ 0+642,50 (ul. Szkolna) => w ilości 88 kg/m²,
- na odcinku od km 0+698,26 ÷ 1+928,05 (ul. Mazowiecka) => w ilości 62 kg/m²,
- na odcinku od km 0+000,00 ÷ 0+201,05 (ul. Przemysłowa) => w ilości 40 kg/m².

Przed ułożeniem warstw bitumicznych spodnie warstwy należy skropić kationową emulsją asfaltową szybko-rozpadową.

Na połączeniu podbudowy bitumicznej poszerzenia z istniejącą nawierzchnią przewidziano wykonanie półki szerokości 20 cm.

Po ułożeniu warstwy ścieralnej należy uzupełnić żwirem pobocza na projektowanej szerokości. Poboczom należy nadać spadki poprzeczne $i = 0,06$.

Związanie międzywarstwowe.

Pomiędzy warstwami asfaltowymi oraz pomiędzy warstwą podbudowy z gruntu stabilizowanego cementem a warstwą asfaltową projektuje się wiązania międzywarstwowe. Jako lepiszcze asfaltowe należy stosować emulsję asfaltową lub asfalt upłynniony rozpuszczalnikiem organicznym. Podłoże pod wykonywaną warstwę powinno być skropione w ilości wystarczającej na związanie warstw, bez nadmiaru lepiszcza. Zalecana ilość asfaltu (w czystym składniku) w połączeniu międzywarstwowym:

- podbudowa z kruszywa	-	0,7÷1,0 kg/m ²
- podbudowa asfaltowa	-	0,3÷0,5 kg/m ²
- asfaltowa warstwa wiążąca(wzmacniająca)	-	0,1÷0,3 kg/m ²

Skropienie powinno być wykonane sprzętem mechanicznym zapewniającym równomierność skropienia lepiszczem. Wbudowanie kolejnej warstwy na skropionym podłożu można rozpocząć po odparowaniu rozpuszczalnika lub po rozpadzie emulsji i odparowaniu wody.

2. Zatoki autobusowe

- kostka brukowa betonowa grubości 8 cm,
- podsypka cem.-piaskowa (1:4), grubości 3 cm
- podbudowa zasadnicza z kruszywa łamanego 0/31,5 o grubości 25 cm,
- wzmocnienie podłoża gruntem stabilizowanym cementem w betoniarence, $R_m=2,5$ Mpa, grubość warstwy 10 cm

3. Chodniki.

Konstrukcja nawierzchni chodnika:

- nawierzchnia z kostki brukowej betonowej grubości 6 cm,
- podsypka piaskowa gr. warstwy 5 cm,
- wzmocnienie podłoża gruntem stabilizowanym cementem o $R_m=1,5$ MPa warstwą grubości 10 cm

4. Zjazdy.

Geometrię i konstrukcję nawierzchni zjazdu indywidualnego i zjazdu publicznego przyjęto na podstawie rozporządzenia.

Zjazd **indywidualny** projektowany:

-(po stronie pobocza żwirowego) o szerokości korony $5,00 \div 6,0$ m:

- jezdnia $3,50 \div 4,0$ m o konstrukcji:
  - warstwa ścieralna z BA, grubość w. 5 cm,
  - podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie, gr. 15 cm,
- pobocza żwirowe szer. po 0,50 m każde,
  - łuki najazdowe o promieniu $R = 3,00$ m.

- indywidualny **bramowy**, przez chodnik przystający do jezdni :

- jezdnia szer. $3,50 \div 4,00$ m o konstrukcji:
  1. warstwa ścieralna z kostki brukowej betonowej, grubość w. 8 cm,
  2. podsypka cem.-piaskowa (1:4), grubość warstwy 5 cm
  3. podbudowa z kruszywa łamanego 0/31,5 stabilizowanego mechanicznie, gr. 15 cm,Nawierzchnię zjazdu, od strony trawnika jak i posesji ograniczono krawężnikami betonowymi, wtopionymi, posadowionymi na ławie betonowej z oporem z betonu B10.

Zjazd **publiczny** istniejący –

- jezdnia 5,0 m o konstrukcji:
  - warstwa ścieralna z BA, grubość w. 5 cm,
  - wyrównanie z BA, w ilości 150kg/m^2 ,
- pobocza żwirowe szer. po 0,75 m każde,
  - łuki najazdowe o promieniu $R = 5,00$ m.

Pod zjazdami zgodnie z załączonym zestawieniem, na przedłużeniu rowów drogowych, należy wykonać przepusty z rur betonowych o średnicy wewnętrznej 40 cm. Skrajne elementy przepustu należy wykonać z rur ze skośnym kołnierzem, lub ścianki czołowe z betonu B20.

Można zamiennie wykonać przepusty z rur grubościennych z PCV.

Skrzyżowania z drogami gruntowymi.

W obrębie skrzyżowań z drogami gminnymi przyjęto wykonanie konstrukcji jak na wzmocnieniu nawierzchni. Przyjęto szerokość jezdni 5,00m a krawędzie poprowadzono łukami $R=5,00$ m.

3.3.3 ODWODNIENIE.

Istniejące rowy przewidziano do renowacji na głębokość do 20 cm. Przy czym w ulicy Mazowieckiej, zaprojektowano ścieki podchodnikowe (liniowe z rusztem

wyginanym z blachy ocynkowanej) odprowadzeniem do rowu ściekiem skarpowym z prefabrykatu betonowego wg KPED k. 01.03.

Istniejące odwodnienie (kanalizacja deszczowa w ulicy Szkolnej) przewidziano do remontu w zakresie:

- wymiany wpustów deszczowych
- wymiany uszkodzonych przykanalików
- remontu części studni rewizyjnych
- oczyszczenie elementów kanalizacji z naniesionych osadów.

PRZEPUSTY ISTNIEJĄCE

Przyjęto wymianę uszkodzonych rur istniejącego przepustu Φ 40 cm w km 0+443,30 oraz przedłużenie do 12,50 m. Przyjęto ściankowe zakończenie przepustu. Na przepuście przewidziano odbudowę studni rewizyjnej o średnicy Φ 120cm.

4. KOLIZJE Z ZAGOSPODAROWANIEM PRZESTRZENNYM

Przebudowywana trasa nie koliduje z istniejącą zabudową.

Zaznaczone słupy oświetleniowe tzw. typu A zaleca się wymienić na wirowe w ramach utrzymania bieżącej sieci (w gestii inwestora).

5. ORGANIZACJA I ZABEZPIECZENIE RUCHU

Projekt stałej organizacji ruchu ujęto w oddzielnym opracowaniu.

INFORMACJA O PLANIE BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Obiekt : *PRZEBUDOWA DROGI GMINNEJ NR 210222 W – UL. SZKOLNA, UL. MAZOWIECKA, UL. PRZEMYSŁOWA W KARNIEWIE*

Inwestor: - Miasto Maków Mazowiecki,
Ulica Moniuszki 6, 06-200 Maków Mazowiecki

CZĘŚĆ OPISOWA

1. Podstawa wykonania opracowania.

- Art. 21a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r – Prawo budowlane (Dz. U. Z 2000 r nr 106 poz.1260, z późniejszymi zmianami
- Przepisy bhp branżowe
- Warunki techniczne i odbioru robót budowlanych i instalacyjnych
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23.06.2003 r w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).

2. Przedmiot opracowania.

Przedmiotem opracowania jest informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, w związku ze specyfikacją projektowanej budowli, która jest wytyczną do opracowania przez kierownika budowy, przed rozpoczęciem robót, planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia uwzględniającego specyfikację budowli i warunki prowadzenia robót budowlanych.

3. Zakres robót.

W zakres robót wchodzi :

- Rozbiórka części istniejącej nawierzchni jezdni i chodników
- Rozbiórka krawężników betonowych
- Wykonanie robót ziemnych przy korytowaniu
- Ustawienie krawężników betonowych na ławie betonowej z oporem
- Wykonanie przepustów z rur żalbetowych
- Wymiana studni osadnikowych pod wpusty uliczne.
- Wymiana przykanalików
- Wykonanie konstrukcji jezdni.
- Budowa chodników o nawierzchni z kostki drogowej betonowej oraz zjazdów indywidualnych
- Wykonanie robót wykończeniowych - zieleni

Roboty należy realizować zgodnie z kolejnością podaną w zakresie.

4. Elementy zagospodarowania działki lub terenu budowy mogące stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi:

Wprowadzone zmiany nie pogorszą obecnie istniejących warunków dla uczestników w ruchu drogowym. Przebudowa drogi ma na celu zwiększyć bezpieczeństwo uczestników w ruchu drogowym. Budowa chodników, przebudowa skrzyżowań oraz poszerzenie jezdni do 5,50 m w istotnym zakresie wpłyną na poprawę bezpieczeństwa. Nie mniej jednak ze względu na specyfikę pełnionej funkcji budowli zawsze istnieje zagrożenie dla uczestników ruchu drogowego, które jest uzależnione od wielu uwarunkowań.

5. Przewidywane zagrożenia mogące wystąpić podczas przebudowy ulicy wraz z uzbrojeniem, ich skala, rodzaj, miejsce i czas występowania:

Głównym zagrożeniem jest prowadzenie robót sanitarnych, elektrycznych jak i drogowych przy odbywającym się ruchu drogowym.

W czasie realizacji ww. zadania należy stosować i wykorzystywać nw. materiały, maszyny i urządzenia techniczne, a mianowicie:

- a) Minimalizować zakres robót wykonywanych pod ruchem (maksymalizować odcinki wyłączane z ruchu),

- b) drogowe materiały budowlane (tłuczeń kamienny, piasek, pospółka, kostka brukowa, betonowe krawężniki drogowe, obrzeża betonowe, beton), woda,
- c) sprzęt transportowo budowlany - (koparki, ładowarki, równiarki, samochody, dźwig),
- d) maszyny i urządzenia techniczne - (zagęszczarki powierzchniowe, gilotyny, elektronarzędzia, walce stalowe).

W związku z powyższym, możliwymi do wystąpienia w czasie realizacji w/w zadania inwestycyjnego mogą być zidentyfikowane nw. zagrożenia, możliwe niebezpieczne wydarzenia:

- a) potrącenie przez przejeżdżający pojazd
- b) rozerwanie się tarczy szlifierskiej przecinarki
- c) uderzenie transportowanym elementem betonowym, np.: krawężnikiem, paletą z prefabrykatami itp.
- d) upadki na skutek nieuwagi podczas wylewania łąw, układania krawężników, podczas wykonywania innych podobnych prac,
- e) uderzenia, przygniecenia ciężkim sprzętem mechanicznym,

mogące powodować:

- a) drobne urazy górnych i dolnych kończyn: otarcia naskórka, skaleczenia, stłuczenia,
- b) stłuczenia, zwichnięcia i złamania kończyn dolnych i górnych, urazy oczu, zranienia głowy
- c) możliwe poważne uszkodzenia organów wewnętrznych do zgonu włącznie,
- d) cała gama skutków występujących podczas porażenia prądem elektrycznym

6. Informacja o rodzaju i miejscach występowania zagrożeń podczas prowadzenia robót budowlanych nawierzchni jezdni i oznakowania:

Na podstawie opisu technicznego budowy, rodzaju źródła i miejsca zasilania oraz zestawienia materiałów wykonawczych, ustalić rodzaj i miejsce występowania szczególnych zagrożeń wynikających z czasowego składowania materiałów i zaplecza technicznego budowy. Przy czym szczególne zagrożenie występować będzie:

- Ze względu na pracę pod ruchem
- Rozładunek i przemieszczanie prefabrykatów betonowych (zwłaszcza przy rozładunku dźwigiem)
- Praca ciężkiego sprzętu do robót ziemnych oraz przy rozładunkach
- Prace przy głębokich wykopach (kolektor deszczowy, studnie osadnikowe, przykanaliki)

7. Informacja o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych:

- Podczas realizacji ww. zadania inwestycyjnego przewidzieć występowanie prac, robót szczególnie niebezpiecznych.
- Zatrudnieni pracownicy powinni posiadać przeszkolenie bhp
- Pracownicy powinni posiadać niezbędną odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej (między innymi odzież roboczą, kaski, rękawice ochronne, rękawice antywibracyjne, słuchawki ochronne, nakolenniki, obuwie dostosowane do charakteru wykonywanych prac).

- Wyznaczonym do realizacji zadań inwestycyjnych pracownikom udzielić instruktaż stanowiskowy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dla wyznaczonych do wykonania czynności, określonego stanowiska wg norm prawnych i powszechnie przyjętych zasad (rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy).

8. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniające bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń:

Zgodnie z opisem technicznym przebudowy ulicy oraz zestawieniem materiałów wykonawczych, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych, podczas realizacji ww. zadania inwestycyjnego przewidzieć występowanie prac, robót szczególnie niebezpiecznych - tym samym stref szczególnego zagrożenia zdrowia. Ze względu na bezpieczeństwo minimalizować długości realizowanych odcinków, przewidzianych do wyłączenia z ruchu, zgodnie z zatwierdzoną organizacją ruchu drogowego i oznakowania robót na czas realizacji zadania.

Uwagi :

Na budowie projektowanej inwestycji należy stosować się do przepisów związanych z obsługą urządzeń budowlanych takich jak:

- dźwig samochodowy do 4 t
- wibromłoty i zagęszczarki płytowe
- elektronarzędzia (np. pilarki)

Roboty wykonywać zgodnie z obowiązującymi normami , przepisami wykonawczymi i BHP , „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano - montażowych” oraz wytycznymi , instrukcjami producentów materiałów i urządzeń użytych do budowy .

Przed przystąpieniem do robót wykonawca winien opracować BIOZ i uzyskać pozwolenie na wykonywanie robót w pasie drogowym od administratora drogi .